

Leica Gallery Prague

Ačkoli umělecká fotografie je mezi výtvarnými disciplínami divácky možná tím vůbec nejatraktivnějším oborem, Praha nemá instituci, která by tomu rozsahem a veřejnou podporou odpovídala. A nebýt aktivit několika nadšených jedinců, neměla by ani menší galerie specializované na prezentaci fotografické tvorby. Jedním z těch lidí, kteří situaci zachraňují, je Jana Bömerová.

Příběh Jany Bömerové, ředitelky Leica Gallery Prague, dobře ilustruje podmínky, v nichž je taková činnost provozována.

Instituci zvanou Leica Gallery založila v roce 1976 proslulá firma Leica, výrobce fotoaparátů, optiky a dalších přístrojů. První galerie toho jména se usídlila v „rodném“ Německu, tehdy západním. Postupně vzniklo po světě několik dalších galerií Leica (například v New Yorku či v Tokiu); jedna z nich po roce 2000 též v Praze. Tuto zavazující značku do metropole přivedla právě Jana Bömerová, žena se zajímavou minulostí.

V roce 1968 emigrovali její rodiče do západního Německa; šestiletá Jana a její sestra zůstaly v Československu u prarodičů. „Rodiče o nás usilovali přes Mezinárodní červený kříž celých devět let. Až v roce 1977 jsme mohly se sestrou odjet. Poté jsem žila a pracovala jak ve Spolkové republice Německo, tak i například ve Švýcarsku. V Německu jsem se nakonec vdala a do České republiky se vrátila na naléhání svého manžela, kterému se, ač je původem Ně-

mec, v Česku nesmírně líbí. Svého kroku však bohužel občas lituji, neboť v naší republice se běžně nejedná fair play, a na to jsem velmi citlivá,“ líčila paní Bömerová v jednom interview. Ve Spolkové republice Německo pracovala v reklamní agentuře jako editorka fotografií. Po návratu do vlasti vedla z domu zásilkový obchod s fotopotřebami. Od roku 1996 organizuje výstavy.

Na Hradě

Leica Gallery Prague (LGP) od počátku své existence slovy i činy zřetelně deklarovala, že bude sázet na autorské výstavy tvůrců, kteří již mají něco za sebou a jejichž rukopis je schopný oslovit široké publikum. Mohli bychom říci, že vsadila na pop či mainstream v nejlepší slova smyslu. Zprodukovala například výstavu Exodus věhlasného dokumentaristy brazilského původu Sebastiaa Salgada, kterou na podzim 2001 v pražském Mánesu navštívilo přes čtyřicet tisíc lidí.

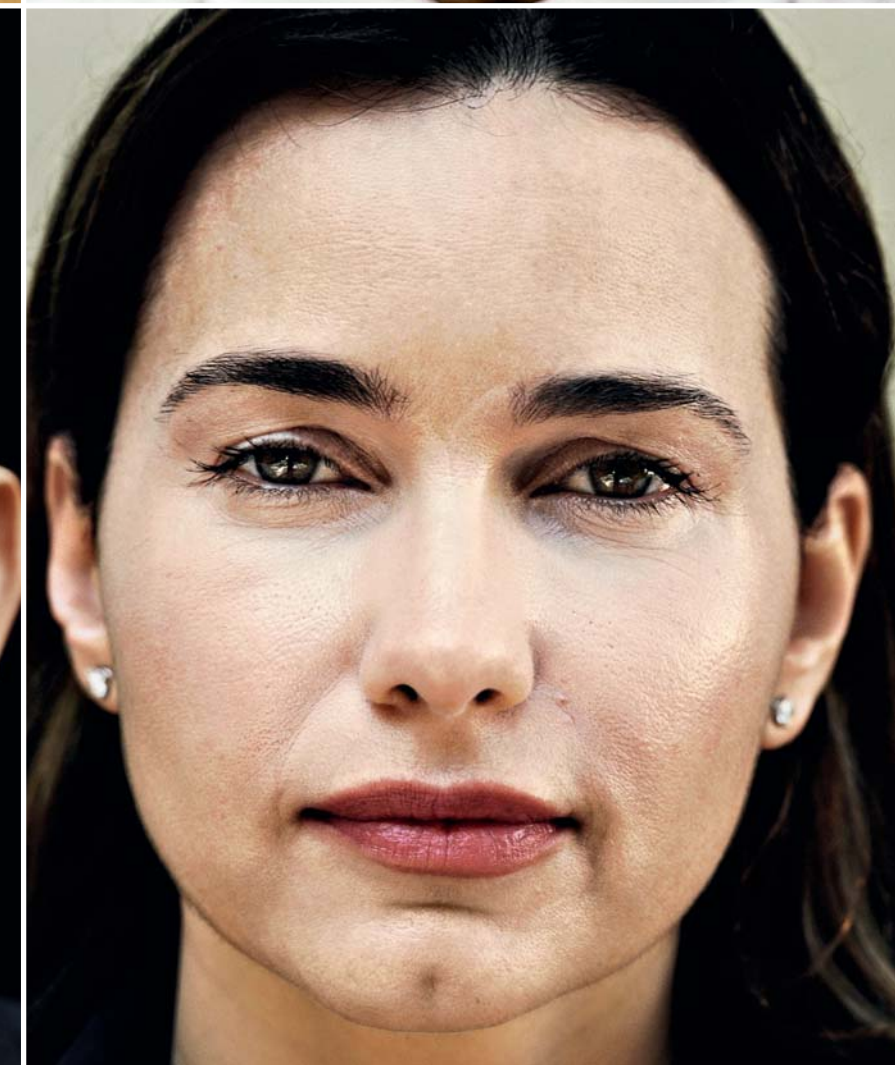
Snímky z dokumentárního souboru *Domésticas* mladého slovenského fotografa Andreje Balca, který LGP vystavovala loni. Vznikl během jeho pobytu v Brazílii. Fotografoval lidi a jejich služebnictvo – nejprve je portrétoval, poté je fotil v jejich domácím, přirozeném prostředí.

Foto: Leica Gallery Prague – © Andrej Balco

Z výstavy *Domésticas*: Lili a její sluha Edgar (nahore), Adriana a její sluha Eduardo (dole)

Až do 17. května probíhá v Leica Gallery Prague výstava významného českého fotografa a teoretika fotografie Vladimíra Birguse

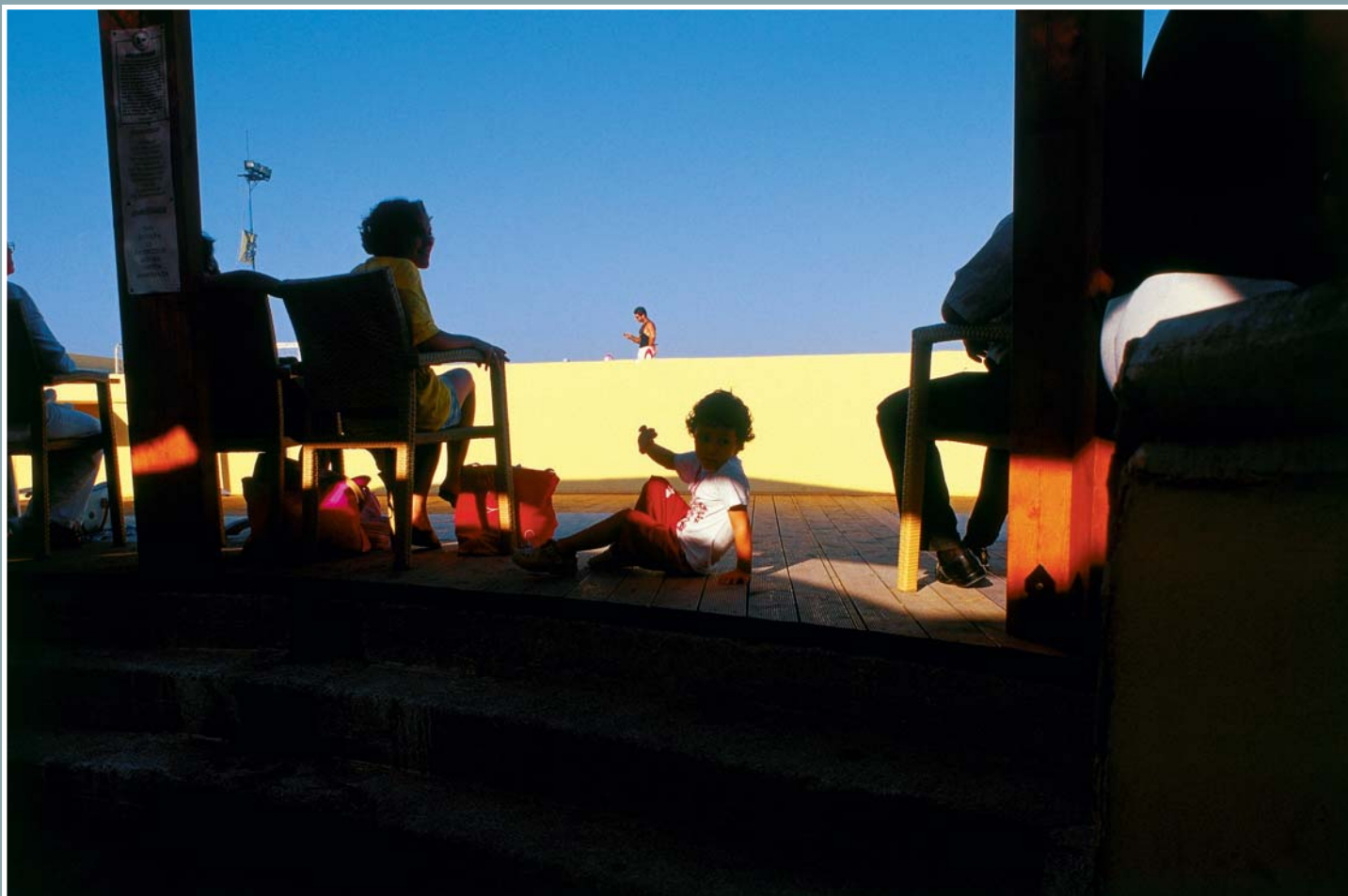

Foto: Leica Gallery Prague – © Vladimír Birgus, © Vilém Kropp

Vilém Kropp: Chumelenice (vlevo), Dodge a tramvaj (vpravo) – z výstavy Na Václaváku o Václaváku, podzim 2008

Od konce května 2002 Leica Gallery Prague sídlila v Nejvyšším purkrabství Pražského hradu. Výstavní prostory situované do někdejšího domu pionýrů a mládeže, který vyrostl v čře prezidenta Antonína Novotného, sice instalačně nebyly ideální, ale umístění bylo marketingově výtečné – zejména zahraniční diváci se sem hrnuli po stovkách i tisícovkách, neboť se tu vesměs potkávali s nabídkou, které takřikajíc mohli rozumět: Mary Ellen Mark, Edward Steichen, Helmut Newton, Elliott Erwitt, Peggy Sirota, Anton Corbijn, René Burri. Samí žádání klasici. Netřeba ovšem zastírat, že dramaturgie měla své výkyvy; úroveň mířila dolů tehdy, když došlo na krátkodobou účelovost (například přehlídka Shakespeare ve fotografii, ukazující inscenace, které se odehrávaly hned v sousedství Nejvyššího purkrabství). Éra na Hradě netrvala dlouho: v říjnu 2004 se musela Leica Gallery s tamějšími prostory kvůli rekonstrukci rozloučit a bylo jasné, že po ní už do Nejvyššího purkrabství nebude přizvána zpět.

Dramaturgie se posunula *od klasiků* k aktuálním jménům

Na cestách

Nastala fáze protloukání se a provizorií. Galerie se přemístila do Náplavní ulice nedaleko Tančícího domu, ale bylo ihned jasné, že tady to nemůže mít dlouhého trvání – prostory byly stísněné a nehezské. Již nasmlouvavanou kolekci fotografií kontroverzní německé filmařky a fotografky Leni Riefenstahl instalovala LGP v pronajatém prostoru Galerie Louvre.

Jana Bömerová v následujících letech udržovala povědomí o existenci LGP originálním způsobem. V roce 2005 poprvé putovala po tuzemských železničních drahách Galerie ve vlaku – souprava sestavená ze speciálně upravených vagonů coby výstavních minisíní: první jaro a léto projely republikou fotografie dělníků od Sebastiaa Salgada, následující rok portréty celebrit od Antoní-

na Kratochvíla, další rok snímky z filmů (a z jejich natáčení) Wima Wenderse, které pořídila jeho žena Donata. Celkem do vagonů s nápisem Leica Gallery Prague nastoupilo přes sto padesát tisíc zájemců a souprava „parkovala“ ve třech desítkách měst.

Nová kapitola

Zatímco fotografická a kulturní veřejnost začala kroutit hlavou nad neschopností instituce zvané Pražský dům fotografie otevřít své dlouho ohlašované sídlo v Revoluční ulici, na něž z veřejných prostředků vyinkasovala nemálo peněz (termín je nadále ve hvězdách), Leica Gallery Prague v tichosti připravovala nový stálý stánek. Našla jej, s podporou městské části Prahy 1, ve Školské ulici, pár minut od Václavského náměstí. Tady se od 8. května 2008 píše nová kapitola LGP: nevelké, ale příjemné, členité prostory umožňující instalovat drobnější retrospektivy nebo rozsáhlejší jednotlivé soubory. V dramaturgii se střídají autoři domácí a zahraniční,

jejich skladba se vcelku logicky – vzhledem k charakteru prostor ve Školské ulici – posunula od „velkých klasiků“ k „aktuálním jménům“. Nadto obecně prospěšná společnost Leica Gallery vyjela na významný veletrh současné fotografie Paris Photo prezentovat české autory, které zastupuje, loni na podzim uspořádala ve stanu na pražském Můstku expozici Viléma Kroppa Na Václaváku o Václaváku, pro letošek chystá retrospektivu Roberta Vana...

Jana Bömerová táhne káru s iniciálami LGP téměř všemu navzdory, ale neznamená to, že nevidí, neslyší a jde. Je velmi kritická a někdy i vysloveně skeptická vůči tuzemským kulturním a politickým poměrům: „Například způsob, jímž je kultura reflektována v hlavních médiích, je někdy vyloženě zoufalý a do budoucna nevěští nic dobrého.“ ■